

Místní národní výbor Zichov

1945–1957

Inventář

EL NAD č.: 1585

AP č.: 452

Miloslava Svobodová

Horšovský Týn 2016

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archiválií	3
II. Vývoj a dějiny archivního fondu	4
III. Archivní charakteristika archivního fondu	4
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu	4
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky	5
Seznam použitých pramenů a literatury	6
 Příloha: Seznam použitých zkratk	 7
 Inventární seznam	 8
 Úřad národního výboru	 9
1. Úřední knihy	
Účetní kniha	9
2. Spisový materiál	
Spisy	9
Všeobecné záležitosti MNV	9
Finance	9
Výstavba	9

I. Vývoj původce archiválií

Zichov leží 3 kilometry východně od Kolovče, jejíž je od poloviny roku 1960 součástí. Do roku 1949 obec náležela do správního okresu Domažlice a soudního okresu Kdyně. Podle vládního nařízení ze dne 18. ledna 1949 o územní organizaci okresů v českých zemích začal Zichov patřit do nově vzniklého okresu Stod¹ a byl jeho součástí až do června 1960. Po územní reorganizaci v roce 1960 přešel od 1. července opět do okresu Domažlice, do kterého náleží dodnes. Sídlo matričního obvodu pro obec Zichov se nacházelo v Kolovči stejně jako původní farní obvod.²

Po skončení 2. světové války v květnu 1945 začaly na osvobozeném území Československé republiky podle ústavního dekretu prezidenta republiky č. 18/1944 Úředního věstníku československého, o národních výborech a prozatímním Národním shromáždění vznikat národní výbory, které se staly základem organizace veřejné správy. Postavení místních národních výborů v obci, způsob voleb do nich a výkon jejich pravomoci stanovila vláda prostřednictvím svých nařízení.³

Národní výbory, které mezitím začaly často neformálně na osvobozeném území vznikat, měly být v co nejkratší době obnoveny jako zastupitelské orgány a orgány veřejné správy podle zásad československých volebních řádů. Přesto se však řádné volby do národních výborů nekonaly. Národní výbory měly ve svém obvodu spravovat všechny veřejné záležitosti, pokud tyto nebyly spravovány jiným veřejným orgánem. V květnu 1945 byl v obci ustaven devítičlenný Místní národní výbor Zichov, který převzal kompetence dosavadního obecního zastupitelstva, obecní rady a starosty obce. Přesné datum ustavení MNV v Zichově se kvůli malému počtu dochovaných archiválií nepodařilo zjistit.

V souvislosti s prvními poválečnými volbami do Ústavodárného národního shromáždění⁴ došlo 29. června 1946 v souladu s vládním nařízením č. 120/1946 Sb., o obnovení národních výborů na podkladě výsledků voleb do Ústavodárného národního shromáždění, ke změně ve složení MNV Zichov. Mezi hlavní úkoly od ustavení MNV patřilo odstranit co nejrychleji důsledky války a zabezpečit výživu obyvatel. Mezi hlavní priority patřila elektrifikace obce a zavedení místního rozhlasu.

Výraznou změnu ve vývoji národního výboru představoval rok 1960. Ústavní zákon č. 35/1960 Sb., o změně ústavního zákona o volbách do Národního shromáždění a o volbách do Slovenské národní rady a ústavního zákona o národních výborech, předcházel novému územnímu uspořádání státu, které bylo kodifikováno zákonem č. 36/1960 Sb., o územním členění státu. Na základě tohoto zákona přešla obec Zichov ze zrušeného okresu Stod do okresu Domažlice a Místní národní výbor Zichov se sloučil od 1. července 1960 s Místním národním výborem v Kolovči. Po sloučení se Zichov stal místní částí obce Koloveč a MNV Zichov zanikl.

Sídlo MNV Zichov se vzhledem k malému počtu dochovaných archiválií nepodařilo dohledat.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Způsob nakládání s dokumenty u původce nelze vzhledem k velmi malému množství

¹ Vládní nařízení č. 3/1949 Sb., o územní organizaci okresů v českých zemích.

² Národní výbory převzaly od roku 1950 vedení matričních knih, církevní knihy se k 1. lednu 1950 uzavřely a staly se majetkem státu. Původní farní obvody nahradily matriční obvody a od 1. ledna 1950 byl právoplatný pouze úřední sňatek.

³ Tím bylo nařízení vlády č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů, a dále vládní nařízení č. 44/1945 Sb., kterým se mění vládní nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů a vyhláška ministerstva vnitra č. 45/1945 Sb., o úplném znění vládního nařízení o volbě a pravomoci národních výborů.

⁴ Volby se konaly 26. května 1946.

dochovaných archiválií zjistit.

O předání archivního fondu Místní národní výbor Zichov do archivu se nedochovala žádná zmínka. Archivní fond byl zřejmě nalezen při generální inventuře v roce 2001, neboť je od 20. června 2001 zapsán v základní evidenci NAD Státního okresního archivu Domažlice se sídlem v Horšovském Týně.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Archivní fond Místní národní výbor Zichov obsahuje archiválie z let 1945–1957. Je dochováno pouhé torzo původní registratury. V archivním fondu chybí veškeré zápisy ze schůzí pléna, rady, komisí, registraturní pomůcky, spisy a úřední knihy, které by zachytily činnost úřadu národního výboru.

Na torzovitě dochovaných písemnostech nejsou vyznačeny ukládací znaky ani není otištěno prezentační razítko.

V roce 2015 archivní fond pořádala Miloslava Svobodová. Vzhledem k tomu, že archivní fondy místních národních výborů uložené ve Státním okresním archivu Domažlice se sídlem v Horšovském Týně jsou inventarizovány podle Ukládacího a skartačního plánu pro MNV, vypracovaného podle instrukce MV ČSR č. 12/1987⁵ a podle výsledku průzkumu spisové agendy na MNV Jesenná v roce 1987 v okrese Gottwaldov, dnes Zlín, byl i archivní fond Místní národní výbor Zichov zpracován podle tohoto pořádacího schématu.

Při inventarizaci archivního fondu byl jako základní metodický návod použit metodický pokyn pro inventární zpracování archivních fondů národních výborů ve Státním oblastním archivu v Plzni č. j. SOAP/006-3120/2007. Inventární seznam se skládá z jednoho oddělení - úřad národního výboru, které obsahuje dvě skupiny: úřední knihy a spisový materiál.

Formální zpracování inventáře proběhlo podle metodického pokynu ředitele SOA v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek č. j. SOAP/006-0767/2010 a jeho dodatku č. j. SOAP/006-1300/2014. Při popisu jednotlivých evidenčních jednotek zpracovatelka postupovala podle metodického návodu č. 1/2013 odboru archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra č. j. MV-46913/AS-1/AS-2013.

V archivním fondu Archiv obce Zichov se nachází knihy, které horní hranicí časového rozsahu zasahují do agendy MNV Zichov, ale byly v něm ponechány kvůli rozsáhlejší agendě vedené obecním úřadem. Jedná se o knihu odběrových lístků na obuv z let 1941–1948, ohlašovací knihu pobytu mužstva v záloze z let 1921–1949 a obecní kroniku z let 1835–1948.

Při pořádání a inventarizaci archivního fondu MNV Zichov nebyly vyřazeny žádné archiválie bez trvalé dokumentární hodnoty.

Fyzický stav archiválií je dobrý, proto nejsou nutné konzervátorské ani restaurátorské zásahy. Jazykem archivního fondu je čeština.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Archivní fond Místní národní výbor Zichov poskytuje velmi omezené možnosti využití. Nejcennější je dochovaný pokladní deník z let 1945–1950 (inv. č. 1), který umožňuje částečné nahlédnutí do hospodaření obce, a plán na přístavbu kulturního domu (inv. č. 4).

Popis událostí z let 1945–1948 obsahuje již zmiňovaná obecní kronika z let 1835–1948 uložená v archivním fondu Archiv obce Zichov. Část stavebních plánů týkajících se obce Zichova lze dohledat v archivním fondu Okresní národní výbor Stod, ke kterému Místní národní výbor Zichov v letech 1949–1960 příslušel.

Pro studium historie Zichova z období působnosti místního národního výboru se

⁵ Věstník vlády ČSR pro národní výbory 1987, částka 7.

badatelé budou muset zaměřit na archivní fondy nadřazených národních výborů, které obsahují např. evidenci členů jednotlivých národních výborů nebo materiály týkající se voleb do MNV.

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

Ve Státním okresním archivu Domažlice se sídlem v Horšovském Týně archivní fond Místní národní výbor Zichov uspořádala a archivní pomůcku sestavila v letech 2015 a 2016 Miloslava Svobodová.

V Horšovském Týně 19. srpna 2016

Miloslava Svobodová

Seznam použitých pramenů a literatury

1. Prameny

Historický lexikon obcí České republiky 1869–2005. I. a II. díl. Praha : Český statistický úřad, 2006.

Seznam obcí v zemích českých podle správního rozdělení z 1. února 1949. Praha : Státní úřad statistický, 1949.

2. Literatura

ČECHOVÁ, Gabriela. Vývoj organizace a působnosti národních výborů v českých zemích 1945–1960. *Archivní časopis*, 1962, roč. 12, s. 129–147.

FUSEK, Jaroslav. *Organizace a působnost místních národních výborů*. Příručka pro národní výbory. Praha : Ministerstvo vnitra, 1947.

NUHLÍČEK, Josef. Spisová služba národních výborů v letech 1945–1955. *Archivní časopis*, 1955, roč. 5, s. 135–146.

PROFOUS, Antonín. *Místní jména v Čechách*. Jejich vznik, původní význam a změny. Díl IV S–Ž. Praha : Československá akademie věd a umění, 1957.

ŠMILAUEROVÁ, Eva. Správní vývoj a diplomatika písemností okresních národních výborů v letech 1945–1960. *Sborník archivních prací*, 1982, roč. 32, s. 43–169.

ŠTROBLÍK, Vladimír. Vývoj místních a městských národních výborů na území České republiky (1945–1990). *Archivní časopis*, 2001, roč. 51, s. 73–90.

ŠULC, Stanislav. *Národní výbory, vývoj, právní základy, poslání, práce*. Brno : ZÁŘ tiskařské a nakladatelské podniky, 1946.

Příloha č. 1

Seznam použitých zkratk

AP	archivní pomůcka
bm	běžný metr
č. j.	číslo jednací
ČSR	Česká socialistická republika
ev. jedn. č.	evidenční jednotka číslo
EL NAD	evidenční list Národního archivního dědictví
inv. č.	inventurní číslo
kar	karton
MNV	místní národní výbor
MV ČSR	Ministerstvo vnitra České socialistické republiky
Sb.	Sbírka zákonů
SOA	státní oblastní archiv
SOkA	státní okresní archiv
ukn	úřední kniha

Inventární seznam

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn. č.
---------	-------	---------------	----------------

Úřad národního výboru

1. Úřední knihy

Účetní kniha

1	Pokladní deník	1945–1950	ukn 1
---	----------------	-----------	-------

2. Spisový materiál

Spisy

Všeobecné záležitosti

2	Trestní záležitosti (trestní list Jaroslav Kohout)	1950	kar 1
---	---	------	-------

Finance

3	Rozpočty a finanční plány (rozpočet – schválení a stanovení příspěvkové základny)	1948	kar 1
---	---	------	-------

Výstavba

4	Stavební plány (plán rozhlasového vedení v obci, plán na přístavbu kulturního domu)	1952–1957	kar 1
---	---	-----------	-------

Název archivní pomůcky: Místní národní výbor Zichov
Značka archivního fondu: MNV Zichov
Časové rozmezí: 1945–1957
Počet evidenčních
jednotek: 2 (1 úřední kniha, 1 karton)
Počet inventárních
jednotek: 4
Rozsah v bm: 0,11 bm
Stav ke dni: 19. 8. 2016
Zpracovatelka archivního
fondu: Miloslava Svobodová
Zpracovatelka archivní
pomůcky: Miloslava Svobodová
Počet stran: 10
Počet exemplářů: 4
Schválil: Mgr. Radka Kinkorová
dne 19. 8. 2016 - č.j. SOAP/010-0639/2016